ਭਾਰਤੀ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਾਲ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 267)

ਜਨਵਰੀ 19, 2022

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਐਮ. ਐਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼,ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਬੈਂਕ ਸੇਵਾ – ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ – ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ-ਕਮ-ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਉਸਦੀ ਭਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਬਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਲੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਨੂੰ ਨਕਦ ਕੀਤਾ – ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਵਿਥਡਰਾਅਲ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਭਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਸਨ, "ਬੈਂਕਰ ਦੀ ਅੱਖ" ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ – ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ – ਔਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ – ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਮਾਮਲਾ ਨੂੰ ਔਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਹੋਲਡ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਪਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ 1, 2, 3, 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਬੂਤ ਸਨ – ਦੋਸ਼ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ,

ਉਸਦੀ ਭਾਬੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਦੁਆਰਾ ਤੁਲਨਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤਦ ਹੀ ਇੱਕ ਸਹੀ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ

ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੱਥ ਦੇ ਲਿਖਤ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਚਾਰਜ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੱਥ ਦੇ ਲਿਖਤ ਦੇ ਮਾਹਰ ਦੀ - ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ - ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਆਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ - ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਭੇਜਣ 'ਤੇ, ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ - ਜਵਾਬੀ ਇੱਕ ਕਲਰਕ-ਕਮ-ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਸੀ - ਇਹ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੀ - ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਭਾਬੀ ਦਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਤੋੜਿਆ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ - ਜਵਾਬੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਆਚਰਣ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇਣਾ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ, ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਥੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਬੈਂਕਰ ਦੀ ਅੱਖ' ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਵਾਬੀ ਦੀ ਭਾਬੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15][25-C-D]

2. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ। ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ. ਦੋ ਡਰਾਫਟ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਡਰਾਫਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ ਪਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਉਸਦਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਭਰਜਾਈ ਦਾ ਨਾਮ, ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਡਰਾਇੰਗ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਸੇ ਦੇ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਕਮ. ਉਸਦੀ ਭੈਣ- ਸਹੁਰਾ ਵੀ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕਾਰਡ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਕਦੀ ਵਾਊਚਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਪੈਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਦਾ ਪਾਰ- ਇਮਤਿਹਾਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਗ੍ਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਖਾਤਾ ਜਾਂ ਨਕਦੀ ਵਾਊਚਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

ਰਿਸ਼ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ "ਠੀਕ ਕਰੋ"। ਇਹ ਸਬੂਤ ਕਾਫੀ ਸੀ

3. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੱਥ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਚਾਰਜ 4 ਅਤੇ 5 ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੌਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹੱਥ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਭਾਬੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਈ.ਓ.ਡਬਲਿਊ., ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. (2020) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 636 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਲਲਿਤ ਪੋਪਲੀ ਬਨਾਮ ਕੈਨਰਾ ਬੈਂਕ (2003) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 583 : [2003] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 100; ਜੀ.ਈ. ਪਾਵਰ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ. (ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਸਰਜ਼. ਅਲਸਟੋਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਕਹਾਂਦਾ ਸੀ) ਬਨਾਮ ਏ. ਅਜੀਜ਼ 2020 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 782 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2003] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 100 ਪੈਰਾ 13 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

2020 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 782 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 15

(2020) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 636 ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 17

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 267 ਆਫ 2022।

ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.05.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 53458 ਆਫ 2013।

ਨੀਜੂ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਕੁਨਾਲ ਅਵਾਨਾ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਗੌਰ, ਨਿਤਿਨ ਪਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਵੀ. ਚਿਤੰਬਰੇਸ਼, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਗਿਰੀਜੇਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਰਾਮਜੀ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾਰੀ, ਕਫੀਲ ਅਹਮਦ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ, ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ, ਨੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਿੰਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਧਨ ਦੇ ਸੰਭਾਲਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਛੇੜਛਾੜ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੰਤਤਃ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਜਦਕਿ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਮੈਂਡੇਟ ਨਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

2. ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 5.3.2019 ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਤੱਥ:

3. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਲਰਕ-ਕਮ-ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 14.9.1981 ਤੋਂ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਭਾਬੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਵਲੋਂ 8.10.1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਭਾਬੀ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਚਤ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 7828 ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਚਲਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਲੀ ਬਣਾਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੰਗ ਮਸੌਦੇ ਦੇ 20,000/- ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਕਰਵਾ ਲਏ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਿਆਣ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਲੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 15.4.1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ 5.11.1994 ਨੂੰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 22.3.1995 ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚਾਰਜ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 1: 28.9.94 ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰੀ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਚੈੱਕ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਿਸਟਰ ਟੀ.ਕੇ. ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਧੀਨਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ 19.10.66 ਦੀ ਦੋ-ਪਾਰਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 19.5(e) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ।

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 2: ਤੁਸੀਂ 28.9.94 ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੀ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਮਿਸਟਰ ਏ.ਕੇ. ਚਕਰਬੋਰਟੀ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਐਸ.ਐਨ. ਪਾਂਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੇ ਚੈੱਕ ਸੌਂਪੇ, ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਧੀਨਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ 19.10.66 ਦੀ ਦੋ-ਪਾਰਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 19.5(e) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ।

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 3: 28.9.94 ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੀ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ 19.10.66 ਦੀ ਦੋ-ਪਾਰਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 19.5(i) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ।

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 4: ਤੁਸੀਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਾਮਾਂ 'ਤੇ ਬਚਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 7828 ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਲੀ ਬਣਾਏ ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਕੰਮ ਹੈ ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 5: ਤੁਸੀਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 7828 ਤੋਂ 20,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਕਾਲੀ (ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਮੰਗ ਮਸੌਦੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ 25.9.4 ਅਤੇ 13.6.94 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 7,000/- ਅਤੇ 13,000/- ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ 'ਚ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਲੀ ਬਣਾ ਕੇ ਨਿਕਾਸੀ ਸਲਿੱਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ 19.10.66 ਦੀ ਦੋ-ਪਾਰਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 19.5(i) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ।

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 6: ਸ਼ਾਖਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਸਕਸੇਨਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਘੇਰਾਓ ਕਰਕੇ, ਸ਼ਾਖਾ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਅਸੰਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ 9.11.94 ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸ਼ਾਖਾ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਬ੍ਰੀਫਕੇਸ, ਟੇਬਲ ਦੀਆਂ ਦਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜੇਬ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਲੈ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਹੁੜਦੰਗੀ, ਬੇਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਅਸਭਿਆਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ 19.10.66 ਦੀ ਦੋ-ਪਾਰਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 19.5(c) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ।

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 7: i) 5.11.94 ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਸਵੀਕਾਰੋਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਕੇ, ii) ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਮ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਫਲੂਇਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 19.10.66 ਦੀ ਦੋ-ਪਾਰਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 19.5(i) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

4. ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 6.12.1995 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੇ ਚਾਰਜ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਨਤੀਜਤਨ, ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ 28.2.1996 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਦਿਖਾਓ ਕਾਰਣ ਨੋਟਿਸ ਅਨੁਸਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅਨੁਸਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ 11.5.1996 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

5. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 10.9.1996 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

6. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਜੀ.ਓ. ਦਿਨਾਂਕ 30.10.2003 ਨੂੰ ਕਾਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-ਕਮ-ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।

7. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 15.11.2011 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਪ੍ਰਬੰਧਨ/ ਬੈਂਕ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਨਾਮ ਦਿਨਾਂਕ 21.2.2013 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਬੈਂਕ/ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੁਆਂਟਮ 'ਤੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੈ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹੋਂਦ ਡਬਲਯੂ(ਪੀ)ਸੀ ਨੰਬਰ 53458/2013, ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਪੀਠ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਦੋਸ਼ਾਂ 4 & 5 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ਾਂ 1, 2, 3, 6 & 7 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਬੂਤ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ਾਂ 4 & 5 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਦੋਸ਼ਾਂ 4 & 5 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਮਿਸਜ਼ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਦੁਆਰਾ ਤੁਲਨਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੀ ਇਹ ਸਹੀ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਵਿਥਡਰਾਅਲ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

9. ਇਸ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਗੌਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਾ ਵੀ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਖੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਬੈਂਕ ਜਾਏ। ਦੋ ਵਿਥਡਰਾਲ ਸਲਿਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁ.7,000/- ਅਤੇ ਰੁ.13,000/- ਸੀ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਪੁਖਤਾ ਕੀਤਾ। ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਪਰ ਮਸਵਿਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੱਧਾ ਮਹੀਨਾ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਮਸਵਿਦਾ ਵਾਪਸ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਮਸਵਿਦੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਕਰਵਾ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲ ਗਏ। ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾਤਾ ਖੋਲਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਜਾਣ ਲਈ ਜਾਂ ਖਾਤਾ ਖੋਲਣ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰੁ.7,000/- ਅਤੇ ਰੁ.13,000/- ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਥਡਰਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਔਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੁਝਾਅ:

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤ ਸਨ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਖਾਤਾ ਖੋਲਣਾ, ਖਾਤਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੁਆਵਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿਲੇ ਰੁ.20,000/- ਦੇ ਮੰਗ ਮਸਵਿਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਜਾਲਸਾਜੀ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਰਜਾਈ ਹੋਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਸਹੁੰ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸੰਦਿਗਧ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11. ਬਾਕੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਚੇਚੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਵਜਣਾ, ਅਧੀਨਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਲਸਾਜੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ:

12. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰਜ 4 ਅਤੇ 5

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਵੈਸੇ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਚਾਰਜ 4 ਅਤੇ 5 ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਲਿਤ ਪੋਪਲੀ ਬਨਾਮ ਕੈਨਰਾ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 13 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"13. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਅਤੇ 47 ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 73 ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਿਖਾਈ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 45, 47 ਅਤੇ 73 ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਅਤੇ 47 ਦੋਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਰਾਇ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੁਲਨਾ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਚਿਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਾਲਤ ਮੰਨੀ ਗਈ ਲਿਖਾਈ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਲਿਖਾਈ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਸੁਤੰਤਰ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤੁਲਨਾ ਦੀ ਕਸਰਤ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 73 ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਅਤੇ 73 ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਣਸਹਾਰਾ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਦੇਖੋ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1980) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 704]"

ਨਿਸਕਰਸ਼:

14. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੌਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਇ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

15 ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜੀ.ਪਾਵਰ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਐਮ/ਐਸ. ਅਲਸਟੋਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਬਨਾਮ ਏ-4ਜ਼ੈਡਐਸਐਫ. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਕ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ। ਇਹ ਵੀ, ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ,

ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ "ਬੈਂਕਰ ਦੀ ਅੱਖ" ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਭੈਣ-ਇਨ-ਲਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ।

16 ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥਾਤਮਕ ਮੈਟਰਿਕਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ "ਬੈਂਕਰ ਦੀ ਅੱਖ" ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਭੈਣ-ਇਨ-ਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਮਿਸਜ਼ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਮਿਸਜ਼ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ ਡਰਾਫਟ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਡਰਾਫਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਸੰਭਵਤ: ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪਤੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ-ਇਨ-ਲਾ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚਲ ਪਿਆ, ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਮਿਸਜ਼ ਮੀਰਾ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕਾਰਡਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੌਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਨਕਦੀ ਵਾਊਚਰਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਰਕਮ ਨਾ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪੈਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਕਦੀ ਵਾਊਚਰਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਸਿੱਧੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ "ਠੀਕ" ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਯਤਨ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਬੂਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ।

17 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਤਰੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੱਥ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ **ਅਭੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਈ.ਓ.ਡਬਲਿਊ., ਸੀ.ਬੀ.** ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਾਨਕ, ਜੋ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਨਕ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

18 ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਚਾਰਜ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹੱਥ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ

ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

19 ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾ ਤੋ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੋਰ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ, ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਐਮ.ਡਬਲਿਊ.-3 ਅਤੇ ਐਮ.ਡਬਲਿਊ.-4 ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਕਲਰਕ-ਕਮ-ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਭਰਜਾਈ ਦਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋੜਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਅਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਬੇਮੇਲ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

20. ਅਸੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ਯੁਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 31.5.2018 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਔਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਮਿਤੀ 21.2.2013 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

21. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate